

**INTERNATIONAL FORUM FOR
CLEAN ENERGY TECHNOLOGIES**

IX MEĐUNARODNI FORUM O ČISTIM ENERGETSKIM TEHNOLOGIJAMA

ENERGETSKI HORIZONT SRBIJE 2020

Novi Sad, 29-30.09.2015. godine

PROGRAM

Poštovane dame i gospodo, dragi prijatelji,

Dostizanje strateški projektovanog razvojnog horizonta zemalja Evropske Unije (EU) na vizuri 2020. godine je u završnoj realizaciji. Postavljeni ciljevi u najvažnijim segmentima podizanja kvaliteta života građana i obezbeđenju konstantnog održivog progresivnog razvoja evropskog društva, više nemaju alternative. Stepenn pojedinačne i kolektivne spoznaje apsolutne potrebe, da se u perspektivi savladavanja aktuelnih izazova, održivost društvenog razvoja može postići samo dubinskim sistemskim, normativnim i tehnološkim promenama, dostigao je nivo opšteprihvaćenih standarda, koji svojom primenom velikoj porodici evropskih naroda već daju izuzetne rezultate.

Republika Srbija kao zemlja u procesu pridruživanja EU, ima vrlo jasno trasirane procese koji treba da je dovedu do nivoa potpune kompatibilnosti sa budućim evropskim partnerima. Pravni okvir Energetske Zajednice, čija je Republika Srbija član, obuhvata oblasti električne energije, gasa, obnovljivih izvora energije, energetske efikasnosti, nafte, zaštite životne sredine, konkurencije i statistike. Implementacijom odredbi pravnog okvira Energetske Zajednice stvaramo stabilni i ujednačen regulatorni okvir i tržišni prostor.

Opređenjenje Programskog saveta Međunarodnog foruma o čistim energetskim tehnologijama (Forum), da se ovogodišnji fokus zemalja Jugoistočne Evrope i Republike Srbije pozicionira na što je moguće konkretnijoj i plastičnijoj identifikaciji očekivanog održivog energetskog razvoja i sada dostignutih prolaznih tačaka na putu ka postavljenim ciljevima do 2020. godine, predstavlja logični prioritet. Upravo sa tim ciljem i kao simbolom usvojene nacionalne potrebe da se stalno upoređuje postignuto sa projektovanim, ovogodišnji Forum – deveti po redu, koji se održava 29. i 30. septembra 2015. godine u Novom Sadu pod pokroviteljstvom Skupštine Autonome Pokrajine Vojvodine, će nositi naziv "ENERGETSKI HORIZONT SRBIJE 2020".

Naša je zajednička vizija da Forum 2015 "ENERGETSKI HORIZONT SRBIJE 2020", kredibilitetom prezentovanih koncepata, tehnoloških rešenja i naučnih radova, treba da podstakne korišćenje raspoloživih potencijala na ovim prostorima i dodatno pokrene saradnju i razvoj energetike u zemljama Jugoistočne Evrope. Prošlogodišnji Forum je pod opštim naslovom Energetska povelja pokušao da inicira opštu i sveobuhvatnu akciju na vertikalnom i horizontalnom povezivanju aktera u oblasti energetske efikasnosti u lokalnim samoupravama, ali sve aktivnosti učinjene u periodu nakon Forumu 2014, ipak su samo pokazale našu nedovoljnu institucionalnu i organizacionu spremnost za takav poduhvat. Zato i Forum 2015 treba posmatrati kao nastavak napora, da se ipak planirani ciljevi dostignu u razumnom periodu. Ovogodišnja programska tematika treba da odgovori izazovima u primeni čistih energetskih tehnologija u aktuelnim uslovima, kroz predočavanje uspešnih i već primenjenih rešenja, međunarodno partnerstvo i traženje najoptimalnijeg načina u finansiranju započetih i otvaranju novih projekata u sektoru energetike.

Regionalna i nacionalna pasivnost u pristupanju sredstvima iz evropskog mega projekta "HORIZONT 2020" mora da nas zabrine, ali i pokrene našu dodatnu međudržavnu saradnju i obezbeđenje lokalnim samoupravama neophodnu znanstvenu i operativnu pomoć. Istovremeno, razvoj u oblasti energetske efikasnosti i primeni obnovljivih izvora energije, Forum 2015 planira da kontinuirano razmatra kao društveni i tehnološki prioritet. Republika Srbija, po mnogim indikatorima, još uvek značajno zaostaje u stvaranju sopstvene efikasne energetske politike, sposobne da obezbedi njenu realnu održivu razvojnu budućnost, koju danas uspešno ostvaruju zemlje EU. To zahteva značajnije bolju organizaciju upravljanja, efektni energetski menadžment i napor za promenu ponašanja potrošača energije i usvajanje imperativa stalne energetske štednje.

Prvi dan Forumu biće posvećen razmatranju i aktuelizaciji postignutih rezultata u odnosu na postojeću strategijsku osnovu energetske politike i održivog razvoja Republike Srbije, kao i sagledavanju iskustava zemalja regiona i EU i prezentacijama radova po pozivu. Programski odbor će u direktnim kontaktima sa autorima odabrati teme, koje će biti predložene za prezentaciju i objavljivanje u naučnim časopisima i na naučnim portalima. U svim radnim sesijama, nakon prezentacija biće otvorene panel diskusije, koje u konačnom zajedničkom zaključku treba da ponude jasne poruke o mogućem dinamičnijem održivom razvoju energetskog sektora u Srbiji i regionu Jugoistočne Evrope do 2020. godine. Drugi dan Forumu, uz kopokroviteljstvo Privredne komore Vojvodine, posebno će biti usmeren na razmatranje ostvarenih poslovnih projekata iz zemlje i inostranstva, kao i B2B sastanke potencijalnih partnera. Takođe, tokom drugog dana uz podršku Nacionalnog naftnog komiteta Srbije – Svetskog naftnog saveta, biće otvoren panel na aktuelnu temu „Nafta u energetskom miksu nakon 2020. godine“.

Pozivamo Vas, da učestvujete na ovogodišnjem IX Forumu "ENERGETSKI HORIZONT SRBIJE 2020" i date svoj doprinos u kreiranju vizije energetske budućnosti, poslovnih projekata i jačanju međusobnih odnosa i energetske bezbednosti Republike Srbije i zemalja regiona Jugoistočne Evrope.

S poštovanjem,

Dr Tihomir Simić
Predsedavajući Forumu

Ivo Vajgl
Kopredsedavajući Forumu

Jun, 2015. godine

POKROVITELJI FORUMA

Republika Srbija
Autonomna Pokrajina Vojvodina
Skupština Autonomne Pokrajine Vojvodine

1919
ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Национални нафтни комитет Србије - Светског нафтног савета

ДРУШТВО ТЕРМИЧАРА СРБИЈЕ

Energetski inovacioni centar TESLIANUM

FORUM ORGANIZUJU

INSTITUTE FOR EUROPEAN AFFAIRS

Fakultet tehničkih nauka
Novi Sad

PROGRAMSKI ODBOR FORUMA

Dr Tihomir Simić	Predsedavajući Foruma
Ivo Vajgl	Kopredsedavajući Foruma, INEA – Institut za evropske poslove, Diseldorf, Nemačka
Prof. dr Dušan Gvozdenac	Fakultet tehničkih nauka, UNS, Novi Sad, Srbija
Prof. dr Dušan Nikolić	Univerzitet u Novom Sadu, Novi Sad, Srbija
Prof. dr Rade Doroslovački	Fakultet tehničkih nauka, UNS, Novi Sad, Srbija
Prof. dr Slobodan Sokolović	Nacionalni naftni komitet Srbije, Beograd, Srbija
Prof. dr Milan Radovanović	Društvo termičara Srbije, Beograd, Srbija
Ratko Filipović	Privredna komora Vojvodine, Novi Sad, Srbija
Prof. dr Vojin Grković	Fakultet tehničkih nauka, UNS, Novi Sad, Srbija

ORGANIZACIONI ODBOR FORUMA

Marijana Cupać, mast.inž.menadžm.	Izvršni direktor Foruma
Doc. dr Damir Đaković	Fakultet tehničkih nauka, UNS, Novi Sad, Srbija
Doc. dr Branka Gvozdenac Urošević	Fakultet tehničkih nauka, UNS, Novi Sad, Srbija
Doc. dr Miroslav Kljajić	Fakultet tehničkih nauka, UNS, Novi Sad, Srbija
Dr Jovan Vujičić	Privredna komora Vojvodine, Novi Sad, Srbija

NAUČNI ODBOR FORUMA

Prof. dr Dušan Gvozdenac	Fakultet tehničkih nauka, UNS, Novi Sad, Srbija
Prof. dr Vojin Grković	Fakultet tehničkih nauka, UNS, Novi Sad, Srbija
Doc. dr Damir Đaković	Fakultet tehničkih nauka, UNS, Novi Sad, Srbija
Doc. dr Dunja Sokolović	Fakultet tehničkih nauka, UNS, Novi Sad, Srbija
Doc. dr Branka Gvozdenac Urošević	Fakultet tehničkih nauka, UNS, Novi Sad, Srbija
Doc. dr Miroslav Kljajić	Fakultet tehničkih nauka, UNS, Novi Sad, Srbija

PUL FORUMA 2015.

Privredna komora Vojvodine
Hajduk Veljkova 11, 21000 Novi Sad, Srbija
+381 21 4803 700; <http://www.pkv.rs/>

EPS Distribucija d.o.o.
Masarikova 1-3, 11000 Beograd, Srbija
+381 11 3616 706; <http://www.epsdistribucija.rs/>

Elnos BL d.o.o.
Majora Zorana Radosavljevića 372, 11273 Batajnica, Srbija
+381 11 7488 769; <http://www.elnosbl.com/>

Schneider Electric Serbia d.o.o.
Vladimira Popovića 38-40, 11070 Novi Beograd, Srbija
+381 11 3773 100; <http://www.schneider-electric.rs/>

Schneider Electric DMS NS d.o.o. Novi Sad
Narodnog fronta 25 A, B, C, D, 21000 Novi Sad, Srbija
+381 21 4883 600; <http://www.schneider-electric-dms.com/>

INSTITUT MIHAJLO PUPIN, IMP – AUTOMATIKA d.o.o.
Volgina 15, 11000 Beograd, Srbija
+381 11 2771 017; <http://www.pupin.rs/organizacija-imp/imp-automatika/>

SAGA d.o.o.
Milentija Popovića 9, 11070 Beograd, Srbija
+381 11 3108 500; <http://www.saga.rs/>

LEEN Lernende EnergieEffizienz-Netzwerke
Schoenfeldstrasse 8, D-76131 Karlsruhe, Germany
+49 (0) 721 961 4490; <http://leen.de/>

INTEKOM d.o.o.
Španskih boraca 10/8, 11070 Beograd, Srbija
+381 11 311 10 17, sasa.nikolic@intekom.rs

VodaVoda Singapore PTE LTD
Block 22, Havelock Road 01 – 711, 16002 Singapore
+65 9667 4128; <http://www.vodavoda.com/>

COTTON Novi Sad
Dunavska 3, 21000 Novi Sad, Srbija
+381 21 528 623; <http://www.cotton.rs/>

MEDIJSKI PARTNERI FORUMA 2015.

PTB РАДИО
ТЕЛЕВИЗИЈА
ВОЈВОДИНЕ

SUPERSPORT.RS

Program

Prvi dan (utorak, 29. septembar 2015. godine)
Velika sala, Skupština Autonomne Pokrajine Vojvodine,
Vladike Platona bb, 21000 Novi Sad

PLENARNA SESIJA	
ENERGETSKA BEZBEDNOST USLOV ODRŽIVOG RAZVOJA	
8:30 – 9:30	Registracija učesnika
9:30 – 10:30	Svečano otvaranje IX Foruma ENERGETSKI HORIZONT SRBIJE 2020 Uvodna reč – Tihomir Simić; Predsedavajući Foruma, Novi Sad, Srbija Pozdravna obraćanja Ivo Vajgl; Predsednik za Jugoistočnu Evropu INEA – Institut za evropske poslove, Diseldorf, Nemačka i član Evropskog parlamenta, Brisel, Belgija Ljubo Mačić; Predsednik Saveta Agencije za energetiku Republike Srbije, Beograd, Srbija Bogdan Laban; Direktor EPS Distribucije, Beograd, Srbija Rade Doroslovački; Dekan Fakulteta tehničkih nauka, Novi Sad, Srbija Petar Škundrić; Predsednik Nacionalnog naftnog komiteta Srbije – Svetskog naftnog saveta Leo D'Aes; Nj. E. Ambasador Kraljevine Belgije u Srbiji, Beograd, Srbija Attila Pinter; Nj. E. Ambasador Mađarske u Srbiji, Beograd, Srbija Nenad Stanković; Pokrajinski sekretar za energetiku i mineralne sirovine, Novi Sad, Srbija Ištvan Pastor; Predsednik Skupštine AP Vojvodine, Novi Sad, Srbija Otvaranje Foruma – Zorana Mihajlović; Potpredsednik Vlade Republike Srbije, Beograd, Srbija Zajednička fotografija (hol Skupštine) Konferencija za medije
10:30 – 11:00	Pauza za kafu
PRVA RADNA SESIJA	
ENERGETSKI HORIZONT SRBIJE 2020	
11:00 – 11:20	ENERGETSKA BEZBEDNOST SRBIJE – USLOV ODRŽIVOG RAZVOJA <i>Tihomir Simić; Predsedavajući Foruma o čistim energetskim tehnologijama, Novi Sad, Srbija</i>
11:20 – 11:40	RAZVOJNA POLITIKA REPUBLIKE SRBIJE U OBLASTI OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE DO 2020. GODINE <i>Vesna Simić; Ministarstvo rudarstva i energetike u Vladi Republike Srbije, Beograd, Srbija</i>
11:40 – 12:00	AKTIVNOSTI POKRAJINSKOG SEKRETARIJATA ZA ENERGETIKU I MINERALNE SIROVINE APV NA REALIZACIJI STRATEGIJE RAZVOJA ENERGETIKE REPUBLIKE SRBIJE U DELU POVEĆANJA ENERGETSKE EFIKASNOSTI I KORIŠĆENJA OIE <i>Nenad Stanković; Pokrajinski sekretarijat za energetiku i mineralne sirovine, Novi Sad, Srbija</i>
12:00 – 12:20	RAZVOJ TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE I PRIRODNOG GASA U SRBIJI <i>Ljiljana Hadžibabić; Agencija za energetiku Republike Srbije, Beograd, Srbija</i>
12:20 – 12:40	LEEN CONCEPT: POKRETAČKA SNAGA ODRŽIVOG RAZVOJA ZEMLJE <i>Eberhard Jochem, Mirjana Prljević, Michael Mai, Ursula Mielicke; Institute of Resource Efficiency and Energy Strategies, Karlsruhe, Nemačka; Energetski inovacioni centar TESLIANUM, Beograd, Srbija; Institute of Resource Efficiency and Energy Strategies, IREES, Karlsruhe, Nemačka; Fraunhofer Institute for Systems & Innovation Research, Karlsruhe, Nemačka</i>
12:40 – 13:00	CENTRALIZOVANI SISTEM ZA UPRAVLJANJE MIKROMREŽAMA <i>Aleksandar Selakov; Schneider Electric DMS NS, Novi Sad, Srbija</i>
13:00 – 13:40	Koktel (Poslanički klub Skupštine Vojvodine)
DRUGA RADNA SESIJA	
MOGUĆNOSTI MASOVNE PRIMENE ENERGETSKIH TEHNOLOGIJA	
13:40 – 14:00	ENERGETSKI EFIKASNE MREŽE KOJE UČE (LEARNING ENERGY EFFICIENCY NETWORKS - LEEN) NA ZAPADNOM BALKANU - KONCEPT I PROCENA ISHODA <i>Mirko Krück; LEEN Gmbh, Karlsruhe, Nemačka</i>
14:00 – 14:20	INVESTICIONI PROJEKTI JP "SRBIJAGAS" <i>Milan Zdravković; JP „Srbijagas“, Novi Sad, Srbija</i>
14:20 – 14:40	ICT TEHNOLOGIJE ZA ENERGETSKI EFIKASNE AERODROME <i>Nikola Tomašević, Marko Batić; Institut Mihajlo Pupin, Beograd, Srbija</i>
14:40 – 15:00	SISTEMI GRADSKOG GREJANJA NA BIOMASU – ZAMENA FOSILNIH GORIVA BIOMASOM AGRO ILI DRVNOG POREKLA <i>Nebojša Rakočević; IEE Novi Sad – ELNOS Group, Beograd, Srbija</i>
15:00 – 15:20	ENERGETSKA EFIKASNOST KAO POKRETAČ GRAĐEVINSKOG SEKTORA – PROGRAMI ENERGETSKE OBNOVE ZGRADA U HRVATSKOJ <i>Ana Pavičić Kaselj; Centar za urbani i teritorijalni razvoj, Zagreb, Hrvatska</i>
15:20 – 15:40	TRENDOVI UPOTREBE ICT TEHNOLOGIJA U POBOLJŠANJU ENERGETSKE EFIKASNOSTI <i>Valentina Milenković; SAGA, Beograd, Srbija</i>
15:40 – 16:10	Diskusija, zaključak i poruka javnosti

Drugi dan (sreda, 30. septembar 2015. godine)
Velika sala, Privredna komora Vojvodine,
Hajduk Veljkova 11, 21000 Novi Sad

TREĆA RADNA SESIJA
PREZENTOVANJE STRUČNIH RADOVA IZ OBLASTI ENERGETSKE EFIKASNOSTI,
OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE I UPRAVLJANJA ENERGIJOM

9:30 – 9:35	OBRAĆANJE PRESEDAVAJUĆEG FORUMA <i>Tihomir Simić; Predsedavajući Foruma, Novi Sad, Srbija</i>
9:35 – 9:40	POZDRAVNA REČ <i>Ratko Filipović; Predsednik Privredne komore Vojvodine, Novi Sad, Srbija</i>
9:40 – 9:50	AUTOMATIZACIJA MREŽE KAO ZNAČAJAN FAKTOR POVEĆANJA POUZDANOSTI ELEKTRODISTRIBUTIVNE MREŽE U ELEKTROVOJVODINI <i>Aleksandar Bošković, Bratislava Radmilović; EPS Distribucija – Regionalni centar Elektrovojvodina, Novi Sad, Srbija</i>
9:50 – 10:00	TELEKOMUNIKACIONA INFRASTRUKTURA ZA POTREBE AUTOMATIZACIJE DEES <i>Slavko Dubačkić, Aleksandar Bošković; EPS Distribucija – Regionalni centar Elektrovojvodina, Novi Sad, Srbija</i>
10:00 – 10:10	SISTEM ZA ELIMINACIJU NETEHNIČKIH GUBITAKA ELEKTRIČNE ENERGIJE – DRUGA FAZA <i>Vladimir Kulpinski; EPS Distribucija – Regionalni centar Elektrovojvodina, Novi Sad, Srbija</i>
10:10 – 10:20	UTICAJ CENA ENERGENATA NA POTROŠNJU PRIMARNE ENERGIJE PRI FINANSIJSKI OPTIMALNOM RADU ENERGETSKIH SISTEMA <i>Mirko Stojiljković, Marko Ignjatović, Goran Vučković; Mašinski fakultet, Univerzitet u Nišu, Niš, Srbija</i>
10:20 – 10:30	MOGUĆI NAČINI SUŠENJA LIGNITA <i>Damir Đaković, Vojin Grković, Momčilo Spasojević; Fakultet tehničkih nauka, Univerzitet u Novom Sadu, Novi Sad, Srbija</i>
10:30 – 10:40	UTICAJ CENTRALNE I LOKALNE REGULACIJE U SISTEMIMA DALJINSKOG GREJANJA NA POBOLJŠANJE ENERGETSKIH PERFORMANSI ZGRADA <i>Davor Andrašić; JKP Subotička toplana, Subotica, Srbija</i>
10:40 – 10:50	ELEKTRONSKA PISARNICA – SmartELPIS <i>Ivana Ružičić; SMART Novi Sad – SAGA Beograd, Srbija</i>
10:50 – 11:05	Pauza za kafu

ČETVRTA RADNA SESIJA
TEHNOLOŠKI I INVESTICIONI OSNOVI PRIMENE SISTEMA DALJINSKOG GREJANJA NA BIOMASU –
SISTEM „KLJUČ U RUKE“

Moderator: Nebojša Rakočević, IEE d.o.o. Novi Sad, ELNOS GROUP

11:05 – 12:35	LOGISTIKA BIOMASE; Milan Skačić, IEE GROUP, Banja Luka, Republika Srpska PROJEKTOVANJE; Nebojša Rakočević, IEE GROUP, Novi Sad, Srbija IZVOĐENJE RADOVA; Dragiša Zečević, IEE GROUP, Banja Luka, Republika Srpska PUŠTANJE U RAD POSTROJENJA; Dragiša Zečević, IEE GROUP, Banja Luka, Republika Srpska FINANSIRANJE; Aleksandar Grabovac, Komercijalna banka, Beograd, Srbija GRANT – WEBSEFF; Svjetlana Opačić, E3 International/WeBSEFF team, Beograd, Srbija Diskusija
12:35 – 12:50	Pauza za kafu

PETA RADNA SESIJA
NAFTNA INDUSTRIJA NAKON 2050.

Moderator: Slobodan Sokolović, Nacionalni naftni komitet Srbije, Beograd, Srbija

12:50 – 14:20	Sesiju organizuje Nacionalni naftni komitet Srbije – Svetskog naftnog saveta Panelisti: <i>Aleš Peternel; Slovenski nacionalni naftno-plinski komitet – Svetskog naftno-plinskog saveta (SNNK), Ljubljana, Slovenija</i> <i>Costis Stambolis; Institut za energiju Jugoistočne Evrope (IENE), Atina, Grčka</i> <i>Goran Radosavljević; Nacionalni naftni komitet Srbije – Svetskog naftnog saveta (NNKS), Beograd, Srbija</i> <i>Petar Gonja; Standard Gas, Novi Sad, Srbija</i> Koktel
---------------	--

ZAVRŠNA SESIJA
ZAKLJUČCI I SVEČANO ZATVARANJE IX FORUMA O ČISTIM ENERGETSKIM TEHNOLOGIJAMA
Predsedavajući Foruma: Tihomir Simić, Novi Sad, Srbija

